

2.10.2023

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

Om det olagliga fiskets inverkan på livsmedelsförsörjningen: Europeiska unionens roll
(2023/2027(INI))

Fiskeriutskottet

Föredragande: Nuno Melo

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	7

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

Om det olagliga fiskets inverkan på livsmedelsförsörjningen: Europeiska unionens roll (2023/2027(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens studie från 2022 *Study on the legislative frameworks and enforcement systems of Member States regarding obligations and sanctions to nationals for infringements to the rules arising from the IUU Regulation*,
- med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport 09/2022 av den 26 september 2022 *EU:s åtgärder för att bekämpa olagligt fiske – kontrollsystem har införts men försvagas av medlemsstaternas ojämna kontroller och sanktioner*, som omfattar EU:s politik för att bekämpa olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske),
- med beaktande av FN:s havsrättskonvention från 1982,
- med beaktande av 1995 års avtal om att främja fiskefartygens iakttagande av internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder på det fria havet från Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation,
- med beaktande av FN:s avtal om fiskbestånd från 1995,
- med beaktande av FAO:s uppförandekod för ansvarsfullt fiske från 1995,
- med beaktande av FN:s (FAO) internationella handlingsplan för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske från 2001,
- med beaktande av FAO:s avtal om hamnstatsåtgärder för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske från 2009,
- med beaktande av FAO:s frivilliga riktlinjer för flaggstaters prestationsnivå från 2014,
- med beaktande av rapporten från EU:s IUU-fiskekoalition från december 2021 *Seafood traceability: Aligning RFMO catch documentation schemes to combat IUU fishing*,
- med beaktande av det gemensamma utlåtandet av den 21 april 2023 från den rådgivande nämnden för marknader och den rådgivande nämnden för fjärrfiske om behovet av harmoniserade importkontroller mellan medlemsstaterna för att förhindra att produkter från olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske) kommer in på EU:s marknad,
- med beaktande av FAO:s vägledande dokument från 2023 *Advancing end-to-end traceability – Critical tracking events and key data elements along capture fisheries and aquaculture value chains*,
- med beaktande av FAO:s tekniska riktlinjer från 2023 *Implementation of the International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing – 1. Methodologies and indicators for the estimation of the*

magnitude and impact of illegal, unreported and unregulated fishing: 1.1 Principles and approaches,

- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
- med beaktande av fiskeriutskottets betänkande (A9-0000/2023), och av följande skäl:
 - A. EU är en viktig global aktör inom fisket på grund av både sin fiskeflotta (ca 73 000 fartyg) och sin ställning som världens största importör av fiskeriprodukter (nästan 70 % av de fisk- och skaldjursprodukter som konsumeras i EU är importerade, vilket motsvarar 34 % av den totala världshandeln i värde) och har därför en central roll att spela i kampen mot IUU-fiske i hela världen.
 - B. Fiskerisektorn i EU sysselsätter 124 000 fiskare direkt och genererar 6,3 miljarder euro i intäkter varje år.
 - C. EU var fast beslutet att uppnå mål 14.4 för hållbar utveckling, som var att sätta stopp för IUU-fisket senast 2020.
 - D. I artikel 12 i IUU-förordningen¹ förbjuds import av fiskeriprodukter som erhållits från IUU-fiske.
 - E. Fyra tredjeländer har för närvarande rött kort och åtta har gult kort. En stor producent av fisk och skaldjur, Folkrepubliken Kina, har dock aldrig varit föremål för ett förfarande i enlighet med IUU-förordningen, trots att det finns betydande bevis för dess stora och ökande inblandning i IUU-fiske.
 - F. EU har en gedigen ram för fiskerilagstiftning, inbegripet åtgärder för att förbättra den övervaknings-, inspektions-, kontroll- och övervakningskapacitet som används för att bekämpa IUU-fiske.
 - G. Europeiska havs- och fiskerifonden gav stöd till övervaknings-, kontroll- och tillsynsverksamhet och den totala budgeten som öronmärktes för detta ändamål uppgick till 580 miljoner euro.
 - H. I revisionsrättens särskilda rapport 20/2022 drar man slutsatsen att kontrollsystemen försvagas av medlemsstaternas ojämna kontroller och sanktioner.
 - I. Digitaliseringen av IUU-fångstintyg genom it-systemet CATCH kommer att minska möjligheterna till bedrägeri i samband med import.
 - J. Produkter från olagligt fiske utgör en risk för EU-medborgarnas livsmedelstrygghet.
 1. Europaparlamentet bekräftar att det är nödvändigt att EU och dess medlemsstater fortsatt antar en nolltoleransstrategi gentemot IUU-fiske och tillämpar denna strategi på samma sätt på alla länder, oavsett storlek, och främjar ett hållbart fiske i syfte att bekämpa överfiske och säkerställa livsmedelstryggheten.

¹ [Rådets förordning \(EG\) nr 1005/2008 av den 29 september 2008 om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och om ändring av förordningarna \(EEG\) nr 2847/93, \(EG\) nr 1936/2001 och \(EG\) nr 601/2004 samt om upphävande av förordningarna \(EG\) nr 1093/94 och \(EG\) nr 1447/1999 \(EUT L 286, 29.10.2008, s. 1\).](#)

2. Europaparlamentet begär att EU:s riktlinjer ska tillämpas för att fastställa hur man bäst kan förbättra genomförandet av EU:s IUU-förordning i de medlemsstater som inte uppfyller förordningens krav och hur man bäst kontrollerar informationen i tvåårsrapporterna.
3. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att anslå tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser för att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av importkontroller.
4. Europaparlamentet betonar att kommissionen måste ge lämpligt stöd till de nationella myndigheter som ansvarar för kontrollen av import av fisk och skaldjur, och noterar att detta stöd, om det är möjligt, kan omfatta utarbetande av en förteckning över de förvaltnings- och bevarandeåtgärder som tillämpas i tredjeländer och utbyte av detaljerade uppgifter om brister som konstaterats i samband med genomförandet av EU:s IUU-förordning i förhållande till tredjeländer.
5. Europaparlamentet betonar att kommissionen tillsammans med Europeiska fiskerikontrollbyrån och i nära samarbete med medlemsstaterna ska ge ytterligare stöd till de nationella myndigheterna när det gäller hur IUU-förordningen bäst kan genomföras, och att detta stöd kan ske i form av vägledning, utbyte av god praxis, utbildning och liknande.
6. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen att fortsätta att sträva efter en konsekvent tillämpning och ett konsekvent genomförande av importkontrollförfaranden i hela EU, inbegripet kontroll av fångstintyg, en riskbaserad strategi och kontroll.
7. Europaparlamentet påminner kommissionen om att det är nödvändigt att harmonisera importkontrollen i medlemsstaterna för att förhindra att IUU-fiskeriprodukter kommer in på EU-marknaden.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att arbeta snabbt för att säkerställa att it-systemet CATCH är helt funktionsdugligt och att medlemsstaternas nationella myndigheter är fullständigt förtroga med dess användning inom två år från den dag då artikel 4 i den reviderade förordningen om fiskerikontroll börjar tillämpas.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkra tillräckliga personalresurser för att säkerställa ett snabbare och mer ändamålsenligt tillhandahållande av ovannämnda it-system i medlemsstaterna.
10. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av det nya it-systemet CATCH genom den reviderade förordningen om fiskerikontroll.
11. Europaparlamentet uppmuntrar till ett snabbt inkluderande av mer omfattande riskkriterier och dubbelkontroll av data i nästa omgång av it-systemet CATCH, såsom den rådgivande nämnden för fjärrfiske rekommenderar. Parlamentet anser att kommissionen för att säkerställa en kapplöpning mot toppen ska se till att den riskbedömning som tillämpas i CATCH är minst lika grundlig som den som tillämpas i de medlemsstater som redan har ett elektroniskt system för att kontrollera fångstintyg. Parlamentet anser att kommissionen under den mellanliggande perioden ska säkerställa att det finns interoperabilitet mellan CATCH och de nationella it-systemen utan att öka bördan för de ekonomiska aktörerna.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen med kraft att öka antalet anställda som arbetar med världshavsförvaltning och IUU-fiske inom kommissionens generaldirektorat för havsfrågor och fiske.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att nödvändiga förfaranden införs för att förbereda det rättsliga antagandet av it-systemet CATCH och att se till att systemet blir klart för användning så snart som möjligt.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna med kraft att stärka sina kontrollsystem för att förhindra import av olagliga fiskeriprodukter och att vidta nödvändiga åtgärder.
15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna med kraft att tillämpa avskräckande sanktioner mot olagligt fiske.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att avstå från att bevilja förmånstillträde till marknaden till de nationer som är involverade i IUU-fiske och allvarliga överträdelser av arbetsrätten. Parlamentet anser att EU bör sträva efter att skapa verkligt lika villkor för fisk och skaldjur som produceras i EU och fisk och skaldjur som produceras i tredjeländer. Parlamentet anser särskilt att instrumentet för autonoma tullkvoter endast bör användas i de fall där utbudet av fisk och skaldjur för EU:s marknader är otillräckligt och att det inte bör användas för att importera produkter som härrör från IUU-fiske eller för att pressa priserna på EU-producerade varor.
17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att förbättra rutinmässigt och snabbt utbyte av uppgifter, inklusive om avvisade sändningar, vilket kan göra det möjligt för myndigheterna att bättre tillämpa och efterleva lagstiftningen. Parlamentet understryker att FAO:s avtal om hamnstatsåtgärder kan vara till hjälp i detta avseende.
18. Europaparlamentet betonar att multilaterala system för fångstdokumentation som utformas och godkänns av de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas avtalsslutande parter och samarbetande icke-avtalsslutande parter och som kräver att kritiska uppgifter om en sändning registreras och överförs genom hela leveranskedjan, har visat sig vara ändamålsenliga verktyg för att förbättra spårbarheten och bidra till kampen mot IUU-fiske.
19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

Europeiska unionen (EU) befinner sig i en unik situation som en av de viktigaste globala aktörerna inom fisket, både på grund av fiskets omfattande närvaro i haven och dess ställning som den främsta importören av fiskeriprodukter, då EU har ca 73 000 fartyg under sin flagg och en imponerande import, där nästan 70 % av den fisk och de skaldjur som konsumeras kommer från utlandet, och därmed kan EU:s inflytande på de globala fiskemetoderna inte underskattas. Denna dominerande ställning innebär att EU också har ett stort ansvar för att fastställa och förespråka hållbara metoder inom sektorn.

Som avtalsslutande part i Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos) och undertecknare av flera andra viktiga internationella avtal har EU alltid haft en skyldighet att skydda marina resurser. Dessa bestämmelser understryker alla staters ansvar att säkerställa en hållbar havsförvaltning och att samarbeta för att uppnå detta gemensamma mål.

Olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU-fiske) utgör ett betydande hot mot de marina ekosystemen, det socioekonomiska välbefinnandet för fiskesamhällen, fiskerisektorns anseende i världen och internationella insatser för att förbättra världshavsförvaltningen.

De enorma ekonomiska återverkningarna är uppenbara med tanke på den omfattande sysselsättning som sektorn skapar i kustsamhällena – över 124 000 direkta arbetstillfällen – och de anmärkningsvärda intäkter som den medför för EU:s kassa, nämligen 6,3 miljarder euro per år. Att föra in produkter från IUU-fiske på marknaden äventyrar detta ekonomiska bidrag. Olaglig verksamhet berövar inte bara staterna inkomster, utan kräver också ökade utgifter för övervaknings-, inspektions- och kontrollåtgärder för att bekämpa IUU-fiske.

Med tanke på dess centrala roll på den globala marknaden för fisk och skaldjur har EU unika förutsättningar att forma och leda internationella hållbara fiskemetoder. EU:s engagemang för hållbarhet inom fiskerisektorn är inte bara en ekonomisk eller miljömässig angelägenhet, utan det är också en fråga om livsmedelstrygghet. Eftersom större delen av fisk och skaldjur importerats är det av avgörande betydelse för medborgarnas hälsa och välbefinnande att säkerställa att denna import sker på ett hållbart och lagligt sätt.

Även om EU har stabila regelverk, till exempel har Europeiska havs- och fiskerifonden avsatt 580 miljoner euro för att stödja övervaknings- och kontrollverksamhet, kvarstår utmaningar. Revisionsrätten föreslog i sin rapport från 2022 att medlemsstaterna skulle utföra inkonsekventa kontroller och sanktioner och avslöja att systemet har kryphål som omedelbart måste täppas igen.

För EU är vägen framåt mångfasetterad. Att digitalisera fångstintyg för IUU-fiske med hjälp av exempelvis it-systemet CATCH är ett lovande steg i rätt riktning. Syftet med detta system är att minska bedräglig import och säkerställa striktare efterlevnad av EU:s bestämmelser.

Dessutom är det avgörande att främja ett närmare samarbete med tredjeländer, varav många är viktiga producenter av fisk och skaldjur. Dessa partnerskap kommer att säkerställa att importerade produkter uppfyller EU:s stränga normer och att EU:s hållning mot IUU-fiske får genomslagskraft i hela världen.

Framför allt har EU:s kortsystem visat sig vara användbart, eftersom fyra tredjeländer i nuläget har rött kort och åtta länder gult kort. En stor producent av fisk och skaldjur, Folkrepubliken Kina, har dock aldrig varit föremål för IUU-bestämmelser, trots att det finns betydande bevis för Kinas stora och ökande inblandning i IUU-fiske.

Eftersom IUU-aktörer ständigt letar efter kryphål i befintliga ramar är det mycket viktigt att EU upprätthåller en dynamisk och proaktiv strategi för att säkerställa sitt engagemang för hållbart fiske och global livsmedelstrygghet.

EU har ansvar för att ta upp kampen mot IUU-fiske. På så sätt kan EU inte bara säkerställa framtiden för sina marina ekosystem och de försörjningsmöjligheter som de stöder, utan även befästa sin ställning som global förespråkare för hållbara och ansvarsfulla fiskemetoder. För att detta ska kunna ske är det avgörande att EU och medlemsstaterna fortsätter att genomföra och särskilt främja följande åtgärder i hela världen:

- Främja nolltolerans mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, säkerställa likabehandling av alla länder, oavsett storlek och förespråka ett hållbart fiske, bekämpa överfiske och garantera livsmedelstrygghet.
- Genomföra harmoniserade importkontroller bland medlemsstaterna för att förhindra att IUU-fiskeriprodukter kommer in på EU-marknaden.
- Uppmana kommissionen med kraft att säkerställa att it-systemet CATCH är helt funktionsdugligt och att medlemsstaternas nationella myndigheter är grundligt förtrognas med dess användning två år efter det att den reviderade förordningen om fiskerikontroll har genomförts.
- Säkerställa tillräckliga personalresurser för att främja ett snabbare och effektivare genomförande av it-systemet CATCH i medlemsstaterna.
- Öka antalet anställda vid GD MARE för världshavsförvaltning och IUU-fiske.
- Stärka kontrollsystemen och de nödvändiga åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att förhindra import av produkter från olagligt fiske.
- Uppmana medlemsstaterna med kraft att tillämpa avskräckande påföljder mot olagligt fiske.
- Uppmärksamma kommissionen och medlemsstaterna på att de ska avstå från att ge förmånstillträde till marknaden till de nationer som är involverade i IUU-fiske och allvarliga överträdelser av arbetsrätten.
- Uppmuntra medlemsstaterna att förbättra rutinmässigt och snabbt utbyte av uppgifter, inbegripet avvisade transporter, så att myndigheterna kan kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen på ett ändamålsenligt sätt. Betona att avtalet om hamnstatsåtgärder kan vara till hjälp på detta område.
- Betona att de certifieringssystem för fångst som utformats och godkänts av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och som kräver registrering och överföring av kritiska uppgifter om transporter i hela leveranskedjan, har visat sig vara verktyg som förbättrar spårbarheten och bidrar till kampen mot IUU-fiske.

